

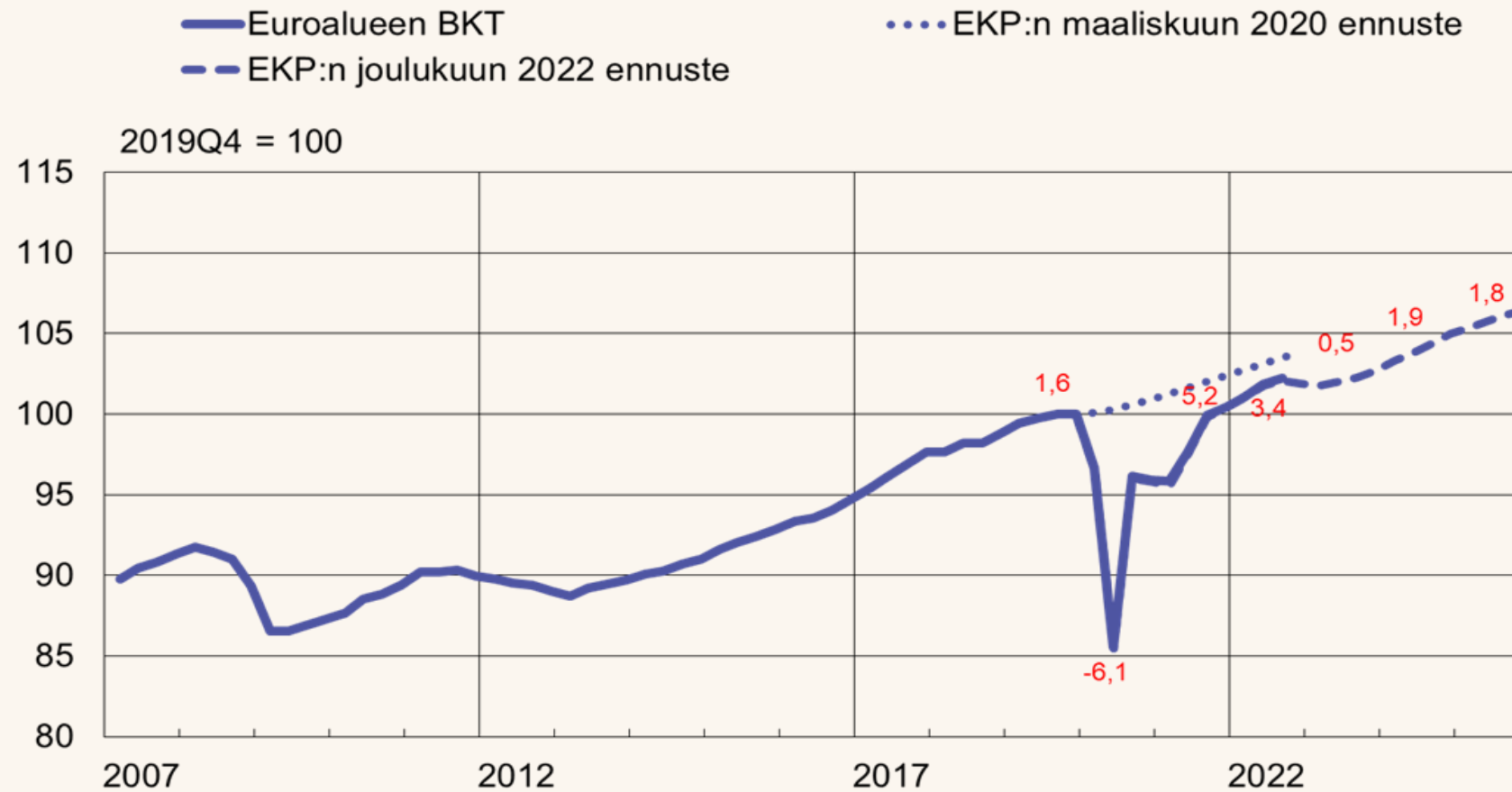

Euroopan talous ja rahapolitiikka sodan ja energiakriisin varjossa

Euro ja talous -tiedotustilaisuus 16.12.2022

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Energiakriisi heikentää euroalueen kasvunäkymiä

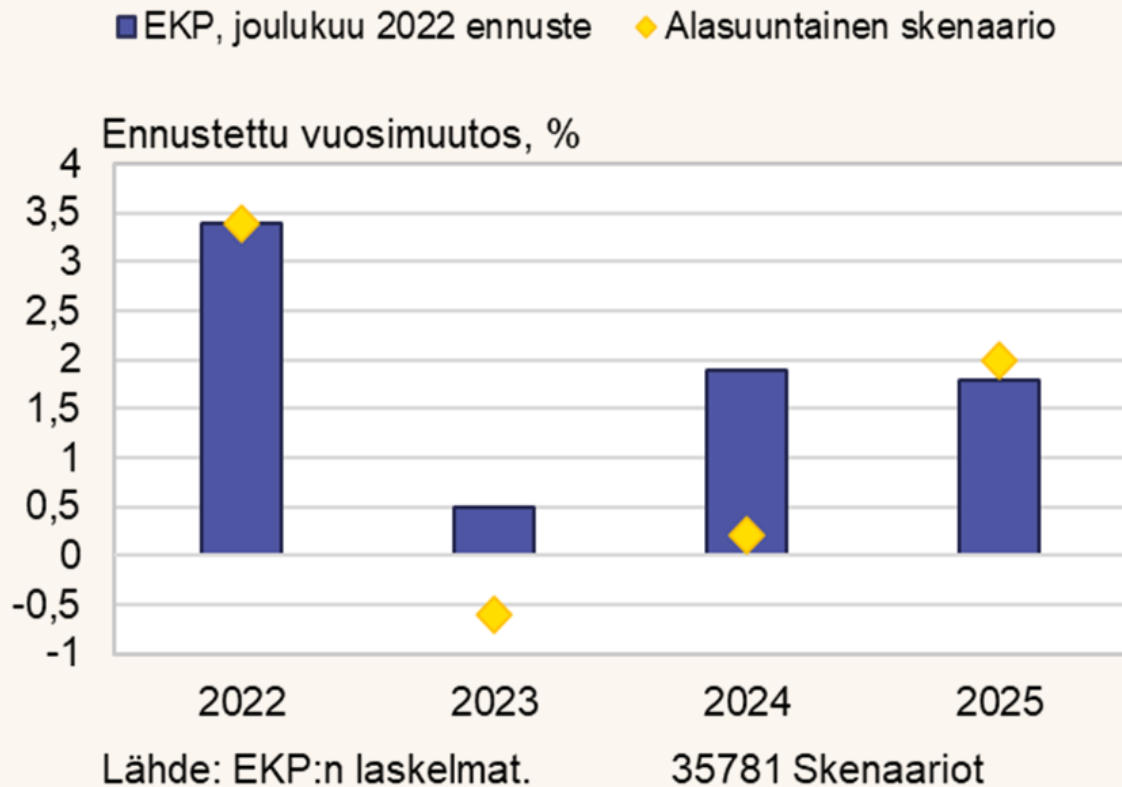
Käyrän vieressä olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.

Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

35781@MMS(2007-)_LV (3)

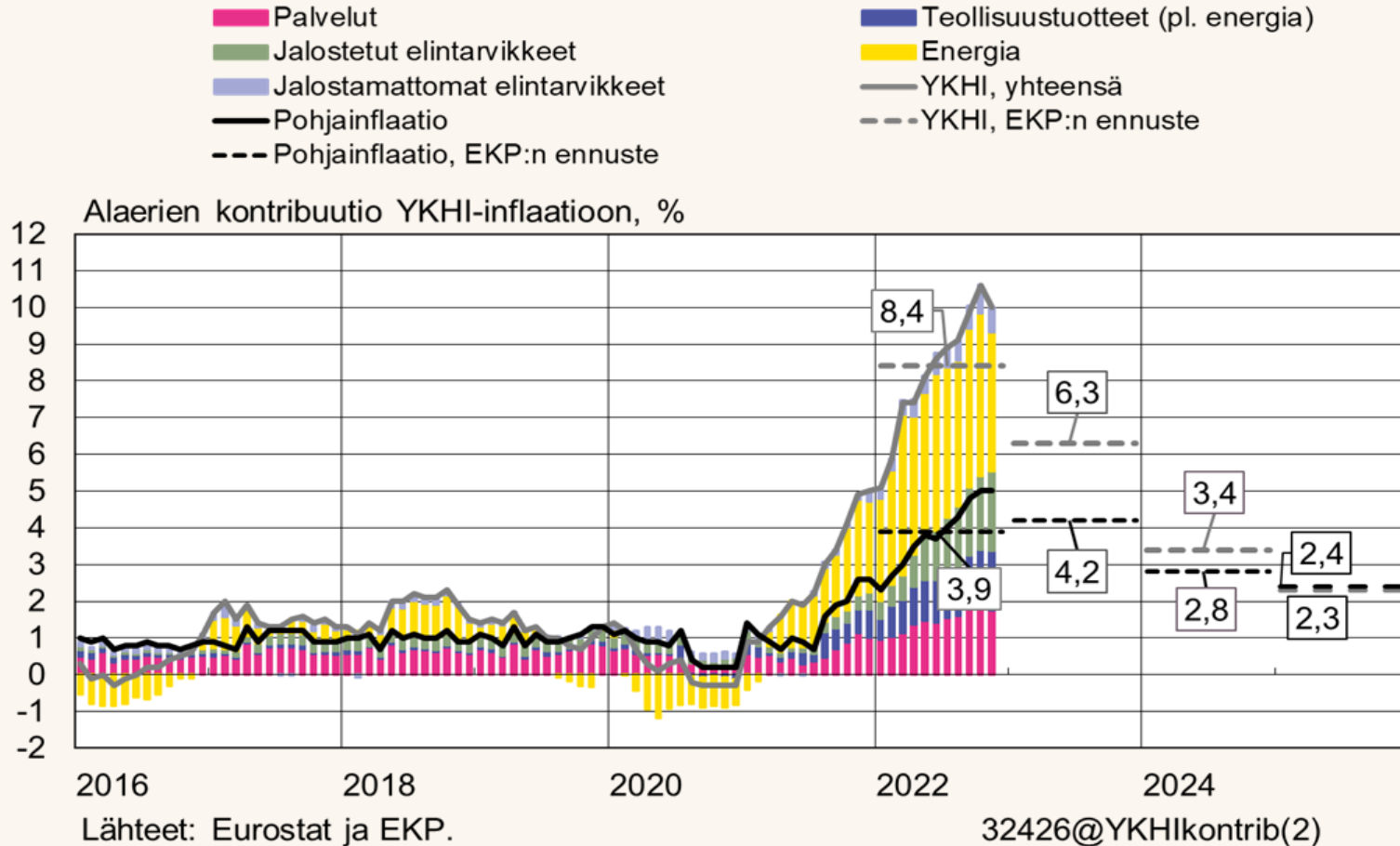
EKP:n heikomman kehityksen skenaariossa euroalue luisuu taantumaan

Euroalueen BKT:n kasvu

- EKP:n heikomman kehityksen skenaariossa euroalueen kasvu on ensi vuonna -0,6 %.
- Taustaoletukset:
  - Tuotantohäiriöt jatkuvat pidempään ja epävarmuus pysyy koholla.
  - Energiasta on pulaa ja energian hinnat pysyvät korkealla.
  - Maailmantalouden kasvu jää ennustettua hitaammaksi.

Energiainflaatio selittää 40 % hintojen noususta – mutta inflaatio on laaja-alaistunut koko talouteen

Energiahintojen nousu on inflaation tärkein ajuri

- Energiahintojen nousu on inflaation tärkein ajuri, mutta hintojen nousu on laajentunut lähes kaikkiin tavaroihin ja palveluihin.
- Energiahintoihin voidaan rahapolitiikalla vaikuttaa vain rajallisesti.
- Rahapolitiikan on kuitenkin reagoitava yleisen hintatason nousun kiihtymiseen, jotta vältetään kuluttajahintojen ja palkkojen nousukierre ja jotta inflaatio-odotukset pysyvät ankkuroituneena tavoitteeseen.
- Energiahintojen nousun hillitsemiseksi on tärkeää säilyttää kannustimet vähentää energiankulutusta. Tuki olisi kohdennettava eniten energian hinnannoususta kärsiville kotitalouksille.

EKP:n neuvosto on nostanut ohjauskorkoja inflaation vakauttamiseksi 2 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä

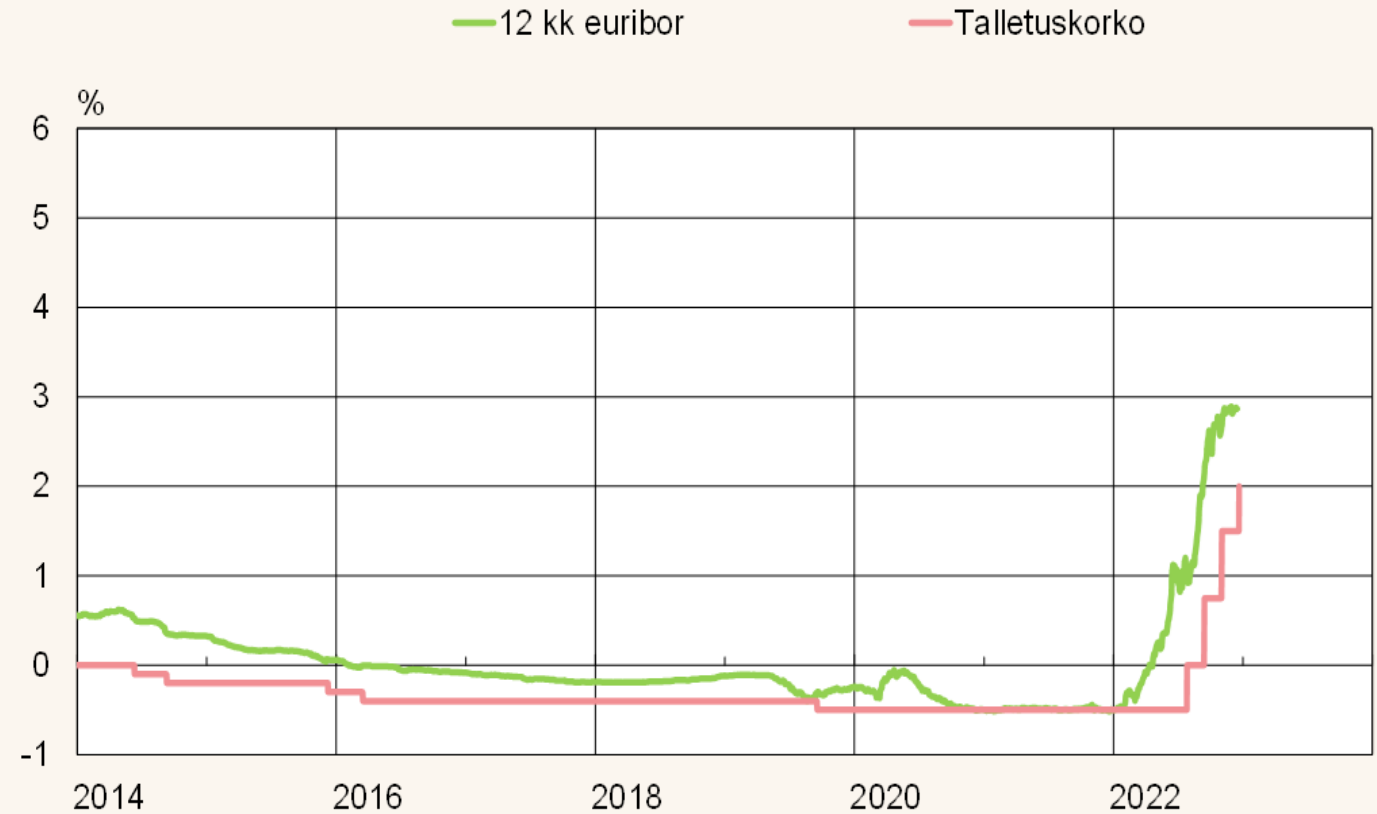
1. EKP:n neuvosto nosti eilen 15.12. ohjauskorkoa 0,5 prosenttiyksiköllä. EKP tulee nostamaan korkoja edelleen ennustettujen inflaationäkymien huomattavan heikentymisen vuoksi.
2. Inflaation palauttaminen 2 prosentin tavoitteeseen keskipitkällä aikavälillä edellyttää, että EKP:n ohjauskorot nostetaan sellaiselle tasolle, joka rajoittaa kysyntää riittävästi ja pitää inflaatio-odotukset rahapolitiikan tavoitteen mukaisina.
3. Tulevat korkopäätökset perustuvat jatkossakin tuoreimpiin tietoihin talouden näkymistä, ja päätökset tehdään kokous kokoukselta.

Laajan arvopaperien osto-ohjelman (APP) uudelleensijoituksia supistetaan

- EKP:n neuvosto jatkaa laajan arvopapereiden osto-ohjelman (APP) puitteissa ostettujen erääntyvien arvopapereiden uudelleensijoittamista täysimääräisesti helmikuun 2023 loppuun asti.
- Tämän jälkeen arvopapereiden uudelleensijoituksia vähennetään siten, että APP-ohjelma supistuu hallitusti ja ennakoitavasti.
- Uudelleensijoitukset supistuvat keskimäärin 15 miljardia euroa kuukaudessa vuoden 2023 toisen vuosineljänneksen loppuun asti, minkä jälkeen muutosvauhdista päätetään tilanteen mukaan.

Rahapolitiikan kiristyminen näkyy markkinakorkojen nousuna

- EKP:n neuvosto on nostanut ohjauskorkoja neljä kertaa yhteensä 2,5 %-yksiköllä, jolloin keskuspankin pankeille maksama talletuskorko nousee 2,00 prosenttiin.
- Suomessa yleinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euribor, on noussut nopeasti EKP:n koronnostojen johdosta ja myös niitä ennakkoiden.

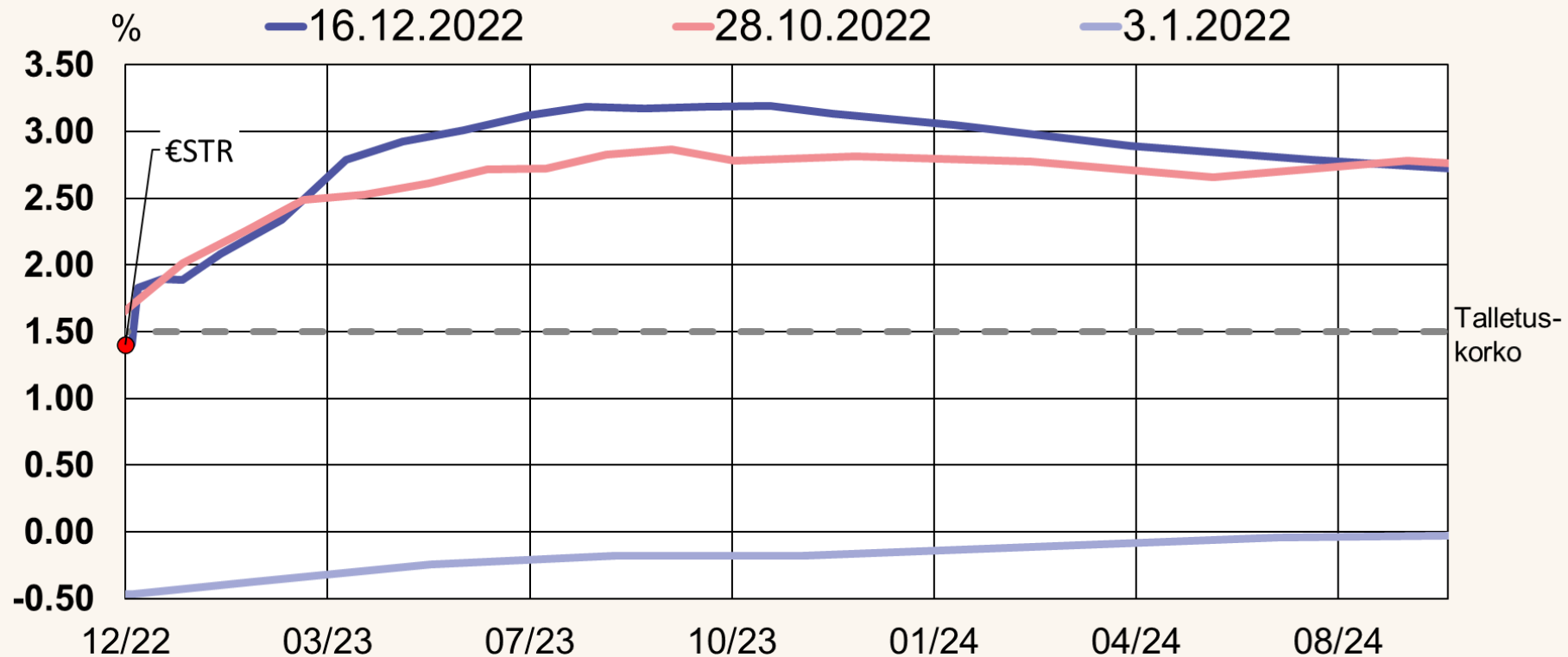

Lähde: EKP.

32422@ohjauskorot

Markkinoiden hinnoittelema korkotasoa on noussut (huom EKP:n talletuskoron muutos astuu voimaan 21.12.22)

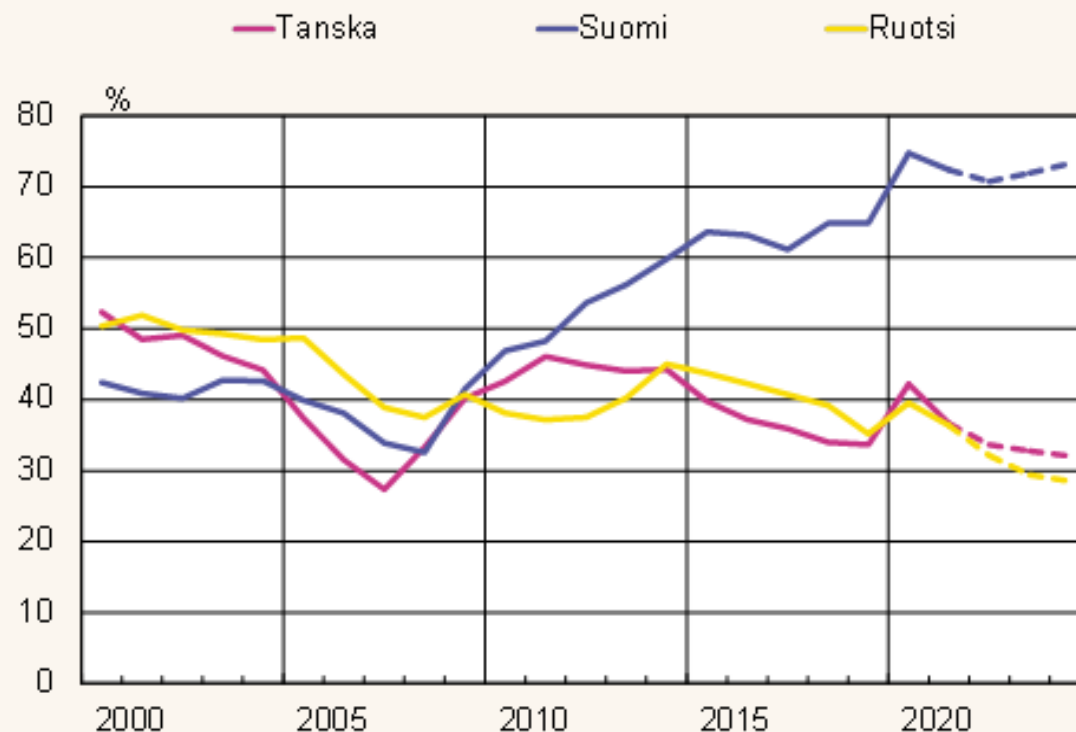
Euroalueen yönylikoronvaihtosopimuksista johdettuja odotettuja €STR-tasoa.

Lähde: Bloomberg

Suomen julkinen velkasuhde on kasvanut lähes yhtäjaksoisesti finanssikriisistä lähtien

- Suomen julkinen talous on heikentynyt verrattuna muihin Pohjoismaihin viimeisen runsaan vuosikymmenen aikana.
- Suomen julkinen velkasuhde on kaksinkertaistunut, Ruotsin ja Tanskan on pysynyt noin 40 % tuntumassa.
- Velkasuhde on edelleen euroalueen keskiarvon alapuolella, mutta sen kasvusuunta on poikkeava ja huolestuttava.

Velka suhteessa BKT:hen

Lähde: Euroopan komissio, Autumn 2022 Economic Forecast.

39733@Veka_2022

Julkista taloutta vahvistettava

- Julkista taloutta on vahvistettava, jotta pystymme varautumaan kasvavien ikäsidonnaisten menojen rahoittamiseen.
- Vahvistaminen vaatii aktiivisia tuloihin ja menoihin vaikuttavia toimia.
- Keskeisten palveluiden turvaaminen edellyttää tarpeiden ja tavoitteiden asettamista tärkeysjärjestykseen sekä kattavaa tietopohjaa niitä koskevien päätösten tueksi.
- Ratkaisevaa on vahva poliittinen sitoutuminen julkisen talouden kestävyYTEEN ja sen edellyttämien toimien määrätietoiseen toteuttamiseen.
- Näitä tavoitteita tukisi myös EU:n talouden ohjausjärjestelmän uudistus, josta pitäisi kyetä päättämään ilman turhaa viivettä.

Kestävää talouskasvua tuettava pitkäjänteisesti

- Inhimillinen pääoma on ollut tärkeä Suomen talouskasvun tekijä.
- Hyvä kehitys päättyessä, nuorten ikäluokkien koulutustason nousu pysähtynyt.
- Väestön ikääntyminen sekä heikko tuottavuuskehitys heikentävät kasvunäkymiä.
- Vaarana on, että inhimillisen pääoman määrä alkaa vähentyä 2040-luvulla.
- Tarvitsemme panostuksia:
  - koulutukseen sekä tutkimus- ja innovaatiotoimintaan ja
  - työperäisen maahanmuuton lisäämiseen sekä osaajien rekrytointiin.
- Samoin tarvitsemme yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen varmistamiseksi.

Lyhyen ja pitkän aikavälin haasteisiin vastattava

- Taantuma on todennäköinen sekä euroalueella että Suomessa, ja inflaatio on edelleen liian nopeaa.
- Inflaation palauttaminen 2 prosentin keskipitkän aikavälin tavoitteeseen edellyttää, että korot nostetaan sellaiselle tasolle, joka rajoittaa kysyntää riittävästi ja pitää inflaatio-odotukset rahapolitiikan tavoitteen mukaisina.
- Inflaation saaminen hallintaan tukee kestävästä ostovoiman kasvua.
- Työikäisen väestön supistuminen ja heikko tuottavuuskehitys Suomessa heikentävät pitkän aikavälin kasvumahdollisuuksia.
- Suomella on kuitenkin kaikki edellytykset olla paitsi selviytyjä myös menestyjä – näivettyminen voidaan pysäyttää.

Kiitos!

suomenpankki.fi